ԳՈՒԿԱՍՈՆՈՑ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Իրանում դիվանագիտական ներկայացուցիչների ընդունելության ժամանակ Իրանի արտաքին գործերի նախարարը ներկայացրեց Հայաստանի Հանրապետության դեսպանին

Իրանում դիվանագիտական ներկայացուցիչների ընդունելության ժամանակ Իրանի արտաքին գործերի նախարարը ներկայացրեց Հայաստանի Հանրապետության դեսպանին

Իրանում դիվանագիտական ներկայացուցիչների ընդունելության ժամանակ Իրանի արտաքին գործերի նախարարը ներկայացրեց Հայաստանի Հանրապետության դեսպանին

ՀՀՇՀՀՀ

զօրեղապէս կը՝ պատասխանէ՝ զգալի կորուստներ պատճառելով պաշարողաց։

Նոյն հեռագիրը կը ծանուցանէ նաև թէ առատ ձիւն կը տեղայ թէ՛ կարսի և թէ՛ կարնոյ առջև, և թէ օդին դէշութիւնը Ռուսաց կացութիւնը չատ կը դժուարացնէ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փարիզ 14 Նոյ.

Նախարարութեան դէմ սաստիկ դայրոյթ կայ։

Մաք-Մահոն մարաջախտ իւր նախարարները թողուլ չուզեր, և դէմ կը կենայ։

Փարիզի մէջ զօրքերը պատրաստ վիճակի մէջ դրուեցան։

Վէրսայլի մէջ երեսփոխանական ժողովոյ նիստը մրրկալից եղաւ։ Պ. Պ. Ֆուրթու և Իուլ հեռագիրէ առենապահներին և իրենց խօսքերը մեծ սրտայուզութիւն պատճառեցին։

Փարիզ 15 Նոյ.

Մաք-Մահոն մարաջախտ ընդդիմութիւնը կը չարունակէ, և երեսփոխանաց ժողովոյն վերատին լուծումը պիտի առաջարկէ։ Երբոր այս առաջարկը չընդունուի, հրաժարական պիտի տայ նախագահութենէ։ Իրաց վիճակը խիստ ծանր կը համարուի։

Փարիզ 15 Նոյ.

Երեսփոխանաց ժողովը Պ. Տը Պրոլիի առեղախօսութենէն և Պ. Կամպէթթայի պատասխանէն ետք՝ ընտրական դէպծմանց վրայ քննութիւն բանալու առաջարկն 203ի դէմ 320 քուէով ընդունեց։

Լոնտրա 15 Նոյ.

Պ. Կլատսթըն Կլատիօ ձեռնարանին զբօսից ընտրուեցաւ Սըր Սթաֆֆորտ Նօրթքօթի դէմ։

Փարիզ 16 Նոյ.

Այսօր մենատարս մ'եղաւ Պ. Ալէն Թարժէ հանրապետական երեսփոխանին և Պ. Ռօսլէր Միչել Պօնարարթեանին մէջ, և վերջինը վիրաւորեցաւ։

Երեսփոխանաց ժողովը ընտրական դէպծմանց վրայ քննութիւն բանալու համար յանձնաժողով մ'ընտրեց այսօր 30 ձայնակողմեան երեսփոխաններէ։

Վերակուսի ժողովը Պ. Կասնըվալի ընտրութիւնն ոչնչացուց, քուէներէն մին սխալմամբ երկիցս համրուած ըլլալուն պատճառաւ։

Պուքրէշ 16 Նոյ.

Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջև առևտրական դաշնադրութիւնն ստորագրեցաւ այսօր։

Լոնտրա 16 Նոյ.

Օտ. գօնս.		10 1/16
փոխ.	1865	10 1/2
»	1869	10 1/8
»	1871	36 1/4
»	1872	17 3/4
»	1873	10
» եգիպտ.		54 7/8
Անգղ. գօնս		96 5/8

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանը՝ վերջին անգամ Սպարապետի դուռն այցելութիւն ըրած ժամանակ՝ յատկապէս աչքէ անցուց մայրաքաղաքիս բնակչաց կողմէ կայսերական բանակին նուիրուած ձմերային հագուստները, և շատ գոհ ըլլալով՝ Մեծ-եպարքոսին յանձնեց իւր կողմէ չնորհակալութիւն յայտնել Կ. Պոլսոյ բնակչաց՝ ներկայ պատերազմին մէջ յանձն առած ամեն զոհողութեանց համար։

Մեծ-եպարքոսն ալ հեռագրով ուղերձը հրատարակեց մայրաքաղաքիս թուրք լրագրաց մէջ։

«Վեհ. Սուլթանը՝ չորեքշաբթի օրը Սպարապետի դուռն ըրած այցելութեան միջոցին հաճեցաւ աչքէ անցունել մայրաքաղաքիս բնակչաց «կողմէ կայսերական զօրաց նուիրեալ «ձմերային հագուստները։

«Պատերազմին սկիզբէն՝ ի վեր Կ. Պոլսոյ ամեն կարգի բնակչաց ցոյց տուած եռանդեան և անձնուիրութեան փաթթները զոհութեամբ տեսած ըլլալով, Ն. Կ. Վ. Հայափառութիւնն ուզեր է միևնոյն ատեն յայտնել իւր բարձր գոհունակութեան յատուկ յայտարա-

«րութիւնը հաղորդել Կ. Պոլսոյ ժողովրդեան։»

Վագրի լրագիրն եբէկեան թուղթ հետեւեալ լուրը կուտայ։

«Կարինէն եկած մարդիկ որ նամակներ կը ծանուցանեն թէ Ռուսաց վերջին անգամ Թոփ-Ծաղիի վրայ ըրած յարձակումը վանելու համար կարնոյ քրիստոնեայք և մանաւանդ Հայք օգնութիւն ըրեր են կայսերական զօրաց, և կարնոյ վրայ Ռուսաց յարձակած ուժգին ատեն 150 Հայ պարիկներ մեռեր է։ ասկէց զատ Թոփ-Ծաղիի կողմն գանուող ուրիշ չէնքերու հետ՝ Հայոց եկեղեցին ալ քանդուեր է։»

Պասիբէմի խօսքին նայելով վերջնական կերպիւ որոշուեր է Կ. Պոլսոյ պահպանութիւնը քաղաքային պահապան գինուորաց յանձնել, որպէս զի Կ. Պոլիս գանուող կանոնաւոր զօրաց վաշտերը կարենան պատերազմի ասպարէզը ղրկուիլ։

Քաղաքային պահապան գինուորները չարաթին երեք անգամ վարժութիւն պիտի ընեն, և ներկայ չը գանուողները խստիւ պիտի պատժուին։

Օսմանը լրագիրը կը ծանուցանէ թէ՝ երեքշաբթի օրը մայրաքաղաքս բերուած ռուս գերիներուն մէջ եղեր ապայք կան, մին Հայ, երկրորդը Պարսիկ և երրորդը Տաղստանցի Թուրք մը։

Կ. Պոլսոյ երեսփոխաններն ընտրելու պաշտօն ունեցող պատուիրակներն հինգշաբթի օրը քաղաքապետութեան պաշտօնատունը գումարելով՝ ընտրութեան ձեռնարկելին և քուէից մեծամասնութեամբ հետեւեալ 5 անձինք Օսմանեան երեսփոխան ընտրեցան.

1. Ելեւմտից նախարար Եւսուֆ փաշա.
2. Նախկին սենեկապետ Հաֆըզ Մէհմէտ պէյ.
3. Սպարապետ Ալիքսան էֆէնտի.
4. Հասան Ֆէհմի էֆէնտի.
5. Աստարճիներու բէյհնա Հաճի Ահմէտ էֆէնտի։

Մնացեալ հինգ անդամոց ընտրութիւնն համեմատականի միջոց։

Ադրիանուպոլսոյ Օսմանեան երեսփոխան Ալէքսան Էֆէնտին հրաժարական տալով, Սամսոնի երեսելիներէն Զախարիա էֆէնտին անոր տեղ երեսփոխան ընտրուեր է։

Երկուշաբթի գիշեր վալիտէ խանը քարուկրը սենեակի մը հատա պատը ծակելով գողեր նեղս մտան, և երկաթէ անսուկ մը կոտրելով 3—400 լիրայի գրամ և արժեթուղթ վերուսին տարին։ Այս յանդուգն գողութեան հեղինակները կը փնտռուին։

Կը լսենք թէ կիրակի իրիկուն Սամաթիա Հայ գրաշար մ'սպանող Թուրքն երկու օր ետքը Սէթենիայի մէջ գանուեր է իւր եղբօրը տունէն՝ ուր փախուած պահուըտած էր։

Հնդկական Թայմզ լրագիրն հետեւեալ լուրը կուտայ Պարսկաստանի վրայ։

«Շիրազի շուկաներուն մէջ կը Հաւատան թէ Շահն իւր հպատակներէն առած հարկերը կէսի իջուցեր է մինչև 14 տարի։ կըսուի թէ Ն. Վ. Հափատութիւնն ուզեր է մինչև եօթն տարի բոլորովին տուրքերը վերցնել, բայց նախարարներէն ոմանք դիտողութիւն ըրեր են թէ ժողովուրդը տուրք չտալու կը վարժուի և յետոյ չուզեր տուրք վճարել։ այս պատճառաւ որոշուեր է մինչև 14 տարի կէս տուրք առնել։

«Շահին այս առատաձեռնութեան պատճառն է, կըսեն, Ա.Հ.Ձ.ուտպատի մօտ հրեան եղած ահագին հանքերն, որք առատ ոսկի կուտան կառավարութեան։

Կալկաթայի անգլիական լրագրներէն մին Մատրասէն հոկտ. 19 թուով հեռագիր մը կը հրատարակէ ծանուցանող թէ Հնդկաստանի Պանկալոր քաղաքին փողոցներուն մէջ ամեն օր 27—28 հոգի կը դանուէին անօթի մեռած։ Քաղաքապետութեան տեղեկագիրը կըսէ թէ հոկտ. 7 էն մինչև 17, քաղաքին փողոցներուն մէջէն 238 հոգւոյ դիակ վերցուեր է։ Պաշտօնական կերպիւ տարածած է թէ ամին այս կատարածն ընդհանուր է Հնդկաստանի Միջօր նահանգին մէջ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԷՄԱՄՐ ՈՒՄՐՈՒՄԻՆ

4 Նոյ. ուրբաթ իրիկուն		11, 5
5 Նոյ. չարաթ առաւօտ		
բացուելուս		11, 4
ժամ 6 ին		11, 6
Բաւմլի երկաթուղի	Ֆր.	31 50
Թղթադրամ	լիր.	197 20

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԾԱԹՊՂՈՑ

Կ. Պոլիս 4 Նոյեմբեր

Սոսիձէ ֆէնէրալի բաժ.	Անգղ. լիր.		3.30
» փոխանակութեան	»		2,26
Կ. Պոլսոյ պանքային	»		3.30
Ռիւսի ֆէնէրալ	»		3.22
Ռիւսի Օսմբօ—Թիւրք	»		—
փոխ. 1863	Ֆր.	54	
» 1865	»	55	
» 1869	»	51	50
» 1872	»	17	75
» 1873	»	49	50
Թրամուայ	Օսմ. լիր.	1	10

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

4 Նոյեմբեր

Անգղ. լիրա	ղրչ.	108	38
Նաբօլէան ոսկի	»	86	30
Խիւռխալ Ղաա	»	8	20
Դըրըմից	»	50	35
Հինգ ֆրանք	»	—	
Հինգ նոյ	»	108	30
Պլինճ	»	167	

Ա Յ Գ Ա Ց Ի Ն

Պատրիարքական փոխանորդ Գերշ. Տ. Ց. Մկրեան Հայրն հետեւեալը ղրկած է մեզ՝ ի հրատարակութիւն։

. . . խմբագիր.

Ձեր և ուրիշ ազգային լրագրոյ մէջ ընթերցոյ յանուն Ազգային ժողովոյ եղած այն յայտարարութիւնն, որով օգոստ. 26 թուով վարչութեան խառն ժողովոյ մնաացած բոլոր պաշտօնականութենէ ղուրկ կը հրատարակուէր։

Շնորհակալ եմ Ազգային պատասխանելի ժողովէն իւր այն որոշման համար, որ ըստ իմ դիտողութեան լոկ իմ անձնական բողոքնիատց ղայն, հակառակ այն կարծեաց՝ որ իրբև պաշտօնական վկայութիւն մի համարուած լինել կրնար թղթադրէին։

Ո՛չ, նոյն բողոքագիրս արդարև բոլորովին զուրկ՝ ի պաշտօնականութենէ՝ ինչպէս իւր բովանդակութենէն յայտնի էր, սո՛ակ իմ անձնական բողոքոյ ձայնն է ազգային ահմանի մէջ, զոր անգադար պիտի կրկնեմ, ի խնդիր և ի պաշտպանութիւն անարդեալ պատուոյ, ինչպէս որ Ազգային ժողովն և ամ այս իրաւունքս ընդունեց մի և նոյն նստին մէջ։

Ուստի այն ատեն ես կարգեմ նաև զմեծարեալ անդամն Դատաստան մանաժողովոյ, որ բարեհաճին յԱզգային ժողովոյ ինքեանց յանձնեալ պաշտօնին ձեռնարկել անյապաղ, ի սէր և յայտնութիւն Արդարութեան, որոյ և ճնամ միշտ ապաստանեալ

Նուաստ գՀՆոյ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ

4 Նոյ. 1877 Պ. փ. Ց՚ՀՀ. Մկրեան։

Կիմանանք թէ վերոյիշեալ պաշտնական յայտարարութիւնը՝ զոր մեք և հրատարակեցինք, Իզմիրլեան Մատթէոս եպիսկոպոսը* խմբագրեր է դիւանապետ Թովմաս էֆէնտիի հետ խորհրդակցութեամբ, և առանց՝ ինչպէս որ օրէն է՝ Ս. Պատրիարքին կամ վարչութեան նախապէս յուցընելոյ՝ երբնք երբեմն պաշտօնական ծանուցում չիներ և լրագրոյ զրկերն են։ Ասկէց կրնայ հասկցուիլ Պատրիարքարանի մէջ տիրող անիշխանական վիճակն, որոյ պատասխանատուութիւնը վարչութեան վրայ կինայ՝ եթէ չուտով դարման չտանի այս անընթելի վիճակին։

---

4 Նոյ. 1877 Իսկիւտար

. . . Տէր խմբագիր Մասիս ազգօգուտ լրագրոյ.

Կը խնդրեմ, խմբագիր էֆէնտի, որ ձեր լրագրոյն մէջ տեղ մը շնորհել բարեհաճիք հետեւեալ երկտող հրատարակութեան։

Ուսումնատարած ընկերութիւնը, ըստ իւր կանոնադրոյն, պարտելով յընդհանուր ժողով դումարել ամեն երեք ամիս, պատիւ ունիմ ընկերութեանս մեծ. անդամոց ծանուցանել որ նոյեմբերի ընդհանուր ժողովը պիտի դումարի յառաջիկայ կիւրակէ նոյեմբեր 6 ընկերութեանս կեդրոնատեղին, այն է Ս. Խաչ եկեղեցւոյ վարժարանը։

Աւտանը պիտի բացուի ժամը ճիշդ 7 ին, և վիճաբանելի ընդհանրները, հաշուառութիւն, վարչական կարգադրութիւնք և ընկերութեանս յառաջդիմութեանը համար ի գործ ածելու միջոցները պիտի որոշուին։

Ընդունելիք, . . . խմբագիր, ընկերութեան և ստորագրելոյս չնորհակալութեամբ։

Ի դիմաց Ուսումնատարած ընկերութեան Աւետնապետ Գ. Զաքարեան

ԷՋ Դ

Յառաջիկայ կիւրակէ նոյ. 6 թատրոն Հայկանոյշ վարժատան մէջ ժամ 7ին պիտի առեղախօսեն՝

Ա. Մեծ. Ա. էֆէնտի Լուսինեան «Ինչ էր Հայ ժողովուրդն. — Ինչ կայ կամ կայզեր ըլլալ.—եւ ինչ է այժմ այս ժողովուրդը»։

Բ. Մեծ. Յակոբ էֆէնտի Խալատեանեան «Ազգին կենաց վրայ»։

Գ. Մեծ. Գէորգ էֆէնտի Ձիվանեան «Հայ ազգին փրկութիւնը գաստիարակութեան մէջ կը կայանայ»։

Ներկայիս կը հրաւիրուին մեր ազգայինք այն օգտակար առեղախօսութեանց ունկնդիր գանուելու։

Յետ առարման առեղախանութեանց, Հայկանոյշ վարժարանի աղջկանց անցեալ Հոկտ. ամսոյ մէջ պատրաստած ձեռարուեստներուն վիճակահանութիւնը պիտի կատարի, որոյ նպատակաւ կանխաւ հանդ խոհ միջոցաւ ծանուցած ենք թէ՝ 200 վիճակահանութեան տոմսակ չբնդունուեցաւ։ Ցած է իւրաքանչիւրն երեք գահեկան և թէ 20 թիւեր միայն չահին։

1877 Նոյ. 3 Եէնի-Գարու

Հմայեակ Ս. Վ. Գիմաքսեան

---

* Յիշեալ եպիսկոպոսն, ինչպէս գիտեն չատեր, պարպանաց առջև ինքզինք օրինաւորութեան ջերմ պաշտպան և պեղծմանց սաստիկ թշնամի ցուցնելու մեծ փոյթ ունի։

(Շարունակությունը նախորդ համարում)

Ընդհանուր քննարկում

Նախագահ Ընկեր Ա. Ղազարյան

Ընկերներ, ինչպես տեսնում եք, օրակարգում ունենք մեկ հարց՝ Հայկական ՍՍՀ 1977 թվականի պետական պլանի մասին։ Ինչպես գիտեք, այդ նախագիծը մանրամասն քննարկվել է Նախարարների խորհրդի նիստում, ապա՝ Կենտկոմի պլենումում։ Այդ նախագիծը ներկայացնելու համար խոսքը տրվում է ընկեր Ա. Ղազարյանին։

Ընկեր Ա. Ղազարյան

Ընկերներ, Հայկական ՍՍՀ 1977 թվականի պետական պլանի

ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
Ս. ՊՈԼԻՍ, ՄԻՆՆԵՍՈԹԱ, ԱՄԵՐԻԿԱ

ՀԱՅԿԱԶՆ—ԺԱՄԱՆԱԿ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԹԻՒ Ե

Ամէն տեսակ տպագրական գործեր կը կատարուին մեր տպարանին մէջ, գեղեցիկ եւ ճոխ ձեւերով, ամենայն ճշտութեամբ եւ արագութեամբ, եւ ամենաէժան գիներով։ Ուստի կը յանձնարարենք մեր հայրենակիցներուն, որ իրենց տպագրական գործերը մեզի յանձնեն, որպէսզի գոհացուցիչ կերպով կատարուին։

Ամէն տեսակ գրքեր, ինչպէս նաեւ Ժամագիրք, Աղօթագիրք, Շարական, Տաղարան, Ճաշոց, Պատարագամատոյց, Ներբողեան, Ոսկեբերան, Մեկնութիւն Աւետարանաց, Մեկնութիւն Ս. Գրոց Հին Կտակարանի, Պատմութիւն Նոր Կտակարանի, Պատմութիւն Հայոց, Քերականութիւն, Բառգիրք, Տետրակներ, Ալբոմներ, Նուագարանի գրքեր, Ֆրանսերէն, Անգլերէն, Գերմաներէն, Իտալերէն, Արաբերէն, Պարսկերէն, Թրքերէն, Յունարէն, Լատիներէն, Հրէերէն, Ասորերէն, Ղպտերէն, Սանսկրիտ, Զենդ, Պահլաւի, Արաբական Թուեր, Ռուսերէն, Վրացերէն, Ամհարերէն, Ղրղզերէն, Ղրիմերէն, Ղրիմ-Թաթարերէն, Ղրիմ-Հայերէն, Ղրիմ-Յունարէն, Ղրիմ-Գերմաներէն, Ղրիմ-Ռուսերէն, Ղրիմ-Վրացերէն, Ղրիմ-Ամհարերէն, Ղրիմ-Ղրղզերէն, Ղրիմ-Պարսկերէն, Ղրիմ-Թրք